

**PREZES
KRAJOWEJ RADY
DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH**

l.dz. 1277/11/20/

Warszawa, dnia 10 listopada 2020 roku

Pan

Waldemar Kraska

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Zdrowia

dot. DLZR.412.1.2020.DM

OPINIA

do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych z dnia 10 listopada 2020 r. dopuszczającego zdalną autoryzację wyników badań laboratoryjnych wykonanych metodą automatyczną, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych

Opinia Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych została sporządzona na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 849 oraz z 2020 r. poz. 567 i 1493 ze zm.).

Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych podtrzymuje swoje wcześniejsze negatywne stanowiska wobec propozycji wprowadzenia normy dopuszczającej zdalne autoryzowanie wyników badań laboratoryjnych z uwagi na fakt, że ww. rozwiązanie prowadzi do naruszania zasad wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego oraz będzie skutkować zagrożeniem bezpieczeństwa pacjentów poprzez wydawanie niewiarygodnych wyników badań pacjentów.

Uzasadnienie

Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych wyraża negatywne stanowisko wobec propozycji wprowadzenia normy dopuszczającej zdalne autoryzowanie wyników badań laboratoryjnych

PREZES KRAJOWEJ RADY DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

zapropozowane przez Ministra Zdrowia w projekcie przesłanym do Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych w dniu 10 listopada 2020 r.

Zgodnie z założeniami projektodawcy, rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych z dnia 10 listopada 2020 r. przewiduje dopuszczenie zdalnej autoryzacji wyników badań wykonanych metodą automatyczną, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych pod warunkiem obecności w laboratorium, co najmniej jednego diagnosty laboratoryjnego, który nadzoruje proces analityczny.

Z uzasadnienia przedstawionego przez Ministra Zdrowia wynika, że przesłankami przemawiającymi za wprowadzeniem zdalnej autoryzacji są:

1. Maksymalne zwiększanie wydajności systemu opieki zdrowotnej - przyspieszenie pracy laboratoriów;
2. Skrócenie czasu uzyskania wyników badań oraz czas oczekiwania na podjęcie działań przez personel medyczny;
3. Usprawnienie systemu opieki zdrowotnej i zapewnienie jak najszerszego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w tym badań laboratoryjnych, w kontekście wyjątkowych okoliczności i działań mających na celu zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID - 19;
4. Możliwość wykonania większej liczby testów w określonym czasie ze względu na bardzo wysoką dobową liczbę zakażeń z tendencją wzrostową.

W zamierzeniu Ministra Zdrowia diagnosty laboratoryjni będą wykonywać autoryzację wyników badań poza laboratorium, w którym fizycznie wykonywane jest badanie, metodą automatyczną, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych pod warunkiem obecności w laboratorium co najmniej jednego diagnosty laboratoryjnego, celem nadzorowania poprawności samego procesu analitycznego, dokonywania autoryzacji badań, a w sytuacji dużej liczby wykonywanych testów ma stanowić punkt konsultacyjny dla diagnostów wykonujących zdalną autoryzację poza laboratorium, w którym fizycznie zostało wykonane badanie.

PREZES KRAJOWEJ RADY DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

W opinii Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych proponowane rozwiązanie nie zwiększy wydajności pracy medycznych laboratoriów diagnostycznych i nie skróci czasu uzyskiwania wyników badań laboratoryjnych, ponieważ to nie autoryzacja jest problemem, tylko czas, jaki trzeba przeznaczyć na wykonanie badania. Bezpośredni wpływ na szybkość wydawania wyników, mają wykorzystywane w laboratorium metody badawcze, oraz bieżący dostęp do sprzętu i odczynników. Dotychczas do Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych nie docierały żadne sygnały z laboratoriów w sprawie zbyt dużej liczby wykonywanych badań, powodujących problemy w ich bieżącej autoryzacji przez diagnostę laboratoryjnego w miejscu ich wykonania. Badania nie czekały na autoryzację. Obecnie opóźnienia w wydawaniu wyników są powodowane m. in. nadmiarem czynności administracyjnych związanych z raportowaniem i sprawozdawczością. Czynności te nie mają jednak żadnego związku z autoryzacją i wykonywaniem czynności diagnostyki laboratoryjnej.

Propozycja wprowadzenia do rozporządzenia Ministra Zdrowia przepisów zakładających „obligatoryjną obecność przynajmniej jednego diagnosty laboratoryjnego” w laboratorium jest rozwiązaniem kuriozalnym, bowiem może prowadzić do sytuacji w której laboratorium wykonujące np. 1000 badań na dobę będzie zgodnie z prawem nadzorowane tylko przez jednego diagnostę laboratoryjnego. Zupełnie niezrozumiałe jest też założenie, że diagnosta laboratoryjny, który będzie fizycznie obecny w laboratorium, oprócz pracy bieżącej, będzie miał obowiązek pełnienia funkcji konsultanta dla osoby zdalnie autoryzującej badania, ponieważ w tym czasie sam może autoryzować te wyniki. Zasadniczo proponowanie takiego rozwiązania świadczy o nieznajomości realiów pracy w medycznych laboratoriach diagnostycznych, a wprowadzenie takiego rozwiązania będzie skutkowało znaczącym obniżeniem standardów pracy laboratoriów i podważało ich wiarygodność.

Minister Zdrowia proponując zdalną autoryzację wyników badań świadomie naraża diagnostów laboratoryjnych na konsekwencje prawne związane z wykonywaniem tej czynności, która jest nielegalna w świetle ustawy o diagnostyce laboratoryjnej.

PREZES KRAJOWEJ RADY DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

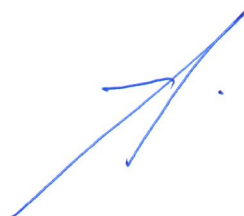
Wprowadzenie przepisu wykonawczego nie może stać w sprzeczności z normami wyższego rzędu tj. rangi ustawowej (ustawy o diagnostyce laboratoryjnej) i wykraczać poza delegację ustawową. A takie właśnie rozwiązanie proponuje Minister Zdrowia. Z normy ustawowej bezsprzecznie wynika, że wszelkie czynności diagnostyki laboratoryjnej muszą być wykonywane wyłącznie w medycznym laboratorium diagnostycznym, a taką czynnością jest autoryzowanie wyników badań. Dopuszczenie do możliwości zdalnego autoryzowania wyników badań przez diagnostów laboratoryjnych przebywających w domu np. na kwarantannie, będzie naruszeniem zasad wykonywania zawodu i w konsekwencji może skutkować niezasadnym poniesieniem odpowiedzialności prawnej przez członków naszego samorządu.

Mając powyższe na względzie wnosimy o całkowite zaprzestanie prowadzenia prac nad możliwością wykonywania zdalnej autoryzacji wyników badań.

W przypadku wprowadzenia takiej normy, jako samorząd zawodowy, mając na względzie bezpieczeństwo pacjentów, Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych będzie rekomendować wykonywanie autoryzacji wyłącznie osobiście w medycznym laboratorium diagnostycznym w oparciu o przepisy wyższego rzędu (rangi ustawowej).

W załączeniu:

1. Opinie prawne (adw W. Powroźnik, adw M. Niezabitowski)
2. Ekspertyza w przedmiocie (nie)dopuszczalności wykonywania zdalnej autoryzacji wyników badań laboratoryjnych w świetle aktualnej wiedzy medycznej i zasad wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego.
3. Stanowisko z dnia 19.10.2020 roku

Alina Niewiadomska
Prezes Krajowej Rady
Diagnostów Laboratoryjnych